

Rapport förstudie Giron Sámi Teáhter

Samarbete mellan Östersunds kommun och
Region Jämtland Härjedalen

Dokumenttitel:	Rapport förstudie Giron Sámi Teáhter
Dokumentansvarig:	Anna-Carin Svedén, förvaltningschef Kultur- och fritidsförvaltningen Östersunds kommun och Anna Söderbäck, Chef kultur- och bildning, Region Jämtland Härjedalen.
Dokumenttyp:	Ange dokumenttyp
Berörd verksamhet:	Ange berörd verksamhet
Diarienummer:	KFN 00204-2023
Skapad:	2024-04-19
Senast reviderad:	2024-04-16
Antal sidor:	11
Författare:	Lena Byström, Karin Thomasson, kultursamordnare Östersunds kommun, Jimmy Eriksson, Kulturstrateg, Region Jämtland Härjedalen

Innehåll

1. Bakgrund	3
1.1. Förstudiens uppdrag	3
1.1.1 Tjänstepersoner	4
2. Förutsättningar i Åarjelsaepmie	4
2.1 Åarjelsaepmie	4
2.2. Staare	4
2.3. Förutsättningarna för samisk kultur	5
2.4. Språket	6
2.5. Resurser och kompetenser inom teaterområdet i Åarjelsaepmie	6
2.6. Insamlande av sydsamiska berättelser	7
2.7. Den sydsamiska gemenskapen i regionen	7
3. Lokaler - Giron Sámi Teáhter lokalbehov	8
3.1. Teaterns framtida lokalbehov	8
3.2. Teaterns långsiktiga lokalbehov	8
4. Potentiella lokaler i Östersund	9
4.1. Storsjöteatern	9
4.2. Exercishallen	9
4.3. Teaterverkstan	9
4.4. Scenkonstverkstan och Folkets hus/Estrad Norr	10
5. Ekonomi	10
5.1. Giron Sámi Teáhter nuvarande ekonomi	10
5.2. Giron Sámi Teáhter framtida ekonomiska behov	11

1. Bakgrund

En serie av inledande diskussioner har en tid förts mellan Giron Sámi Teáhter, Region Jämtland Härjedalen och Östersunds kommun om en eventuell framtida etablering av teatern i Östersund.

1992 etablerades Sámi Teáhter och bytte namn till Giron Sámi Teáhter 2009 (Giron är det nordsamiska namnet på Kiruna). Teatern har egen scen, produktionslokaler och administration i Kiruna. Giron Sámi Teáhthers uppdrag är att bedriva professionell scenkonst med den samiska kulturen och identiteten som grund och främja de samiska språken genom att lyfta samhällsaktuella frågor. Giron Sámi Teáhter är en viktig arena för scenkonst och utvecklar scenkonst som främst vänder sig till alla samer. Den fyller också en viktig folkbildande funktion och har stor betydelse för att synliggöra och tillgängliggöra samisk kultur till majoritetsbefolkningen. De olika produktionerna riktar sig till barn, ungdomar, vuxna och äldre. Alla teaterns föreställningar turnerar i det samiska traditionella bosättningsområdet samt i övriga delar av Norden. Uppdragsgivare är Kulturdepartementet via sitt regleringsbrev till Sametinget. Teaterns finansieras idag från Kulturdepartementet via Sametinget, Region Norrbotten, Region Västerbotten, Kiruna och Storumans kommuner. Därutöver ansöks om extern finansiering för projekt. För närvarande för Giron Sámi Teáhter diskussioner med kulturdepartementet om att få uppdraget att bli nationalscen för samisk scenkonst.

Upprinnelsen till diskussionerna mellan Giron Sámi Teáhter, Region Jämtland Härjedalen och Östersunds kommun om en eventuell framtida etablering av teatern i Östersund är att Giron Sámi Teáhter med sin nuvarande placering i Kiruna börjar blir trångboddad och undersöker möjligheterna till en annan geografisk lokalisering inom Saepmie. Diskussioner om eventuell omlokalisering av teatern pågår med kommunerna Jokkmokk, Kiruna respektive Östersund.

Kostnaderna för denna förstudie fördelades jämnt mellan Östersunds kommun och Region Jämtland Härjedalen. Förstudien ska, enligt beslut i Kultur och fritidsnämnden, Östersunds kommun och Regionala nämnden, Region Jämtland Härjedalen, redovisas under maj 2024.

1.1. Förstudiens uppdrag

Förstudien genomfördes inom 4 månader och hade i uppdrag att undersöka följande:

- Insamlande av sydsamiska berättelser.
- Undersökande arbete riktat mot den sydsamiska gemenskapen. Intervjuer och insamling. Frågeställningar behöver definieras och riktas mot ett övergripande tema.
- Undersöka om det insamlade materialet kan användas i en kommande teaterproduktion.
- Undersöka förutsättningar och lokalbehov för en etablering av teatern i Jämtland Härjedalen.
- Se närmare på potentiella lokaler.
- Förstå förutsättningar (resurser, kompetensförsörjning, m.m.) för en etablering av delar av Giron Sámi Teáhter verksamhet inom Jämtland Härjedalen.

Observera att denna förstudie inte haft i uppdrag att i detalj undersöka vad en framtida eventuell etablering av teatern i Östersunds kommun skulle innebära ekonomiskt för kommunen och Region Jämtland Härjedalen.

1.1.1 Tjänstepersoner

Uppdraget att genomföra förstudien genomfördes i samarbete mellan ett flertal tjänstepersoner inom Östersunds kommun och Region Jämtland Härjedalen.

Östersunds kommun:

Patricia Fjellgren, Samisk kurs- och aktivitetssamordnare, Lena Byström och Karin Thomasson, Kultursamordnare.

Region Jämtland Härjedalen:

Jimmy Eriksson, Kulturstrateg.

2. Förutsättningar i Åarjelsaepmie

2.1. Åarjelsaepmie

Området vi befinner oss i, Åarjelsaepmie, sträcker sig från Västernorrland, genom Jiemhten Herjedaelien, över till Tröndelag på norska sidan. Från Dearn/Tärnaby i norr till Eajra/Idre i söder.

Hela området är historisk samisk mark där vi vet att det har funnits samer i över 1000 år. Det centrala och strategiska läget mitt i Skandinavien har bidragit till tidig kolonisering, något som ger konsekvenser ännu idag. Samebyarnas traditionella marker utmanas konstant av exploatering av vindkraft, besöksnäring, extensivt skogsbruk med mera, vilket ger stora utmaningar för renskötseln.

Stora svårigheter och stort motstånd föder också en stark vilja till gemensam kamp för starkare rättigheter. Det är inte en tillfällighet att det var i Åarjelsaepmie de första samiska landsmötena ägde rum. I Tråante/Trondheim 1917 och i Staare/Östersund 1918. De frågor som lyftes av den samiska befolkningen då är desamma som lyfts idag, rätten till språk och kultur, utbildning, självbestämmande.

Sex av åtta kommuner i Jiemhten Herjedaelien är samiska förvaltningskommuner och Jiemhten Herjedaelien Dajve är samisk förvaltningsmyndighet. Att vara samisk förvaltningsmyndighet innebär ett särskilt ansvar för att främja samisk kultur och samiska språk, vilket framgår av Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724). De samiska samordnarna i kommunerna har ett gemensamt nätverk, Praedtieh, som aktivt arbetar för att ge den samiska befolkningen i respektive kommun så goda förutsättningar som möjligt att använda sitt språk, att säkra undervisning för barnen och för att sprida samisk kultur till så många som möjligt.

2.2. Staare

Staare har historiskt varit ett nav i Åarjelsaepmie och är fortfarande det. Det är staden som samer från kranskommuner åker till för att göra sina ärenden, gymnasieelever flyttar till för att gå på gymnasiet och ett hem för samer som bor här. Här samlas samer från hela Saepmie, i olika åldrar, professioner och bakgrunder. Det finns samiska arbetsplatser som Sametinget och Gaaltije. Det finns

potential att Staare skulle kunna bli Jämtlands Jokkmokk, en stark samisk ort som lockar samer att flytta hit, där gamla och nya samiska uttryck möts, en samlingsplats där man möter andra samer på gatan, och hela utbildningskedjan från förskola till doktorsavhandling med samisk inriktning är möjlig. Staare ses som en självklar handelsplats för samiskt företagande inriktade på såväl produktion, förädling och tjänster. En stad där det samiska språket är synligt och hörs i butikerna, på restaurangmenyn och på bussen. Där kommuninvånarna är stolta över sin samiska historia och nutid. En levande samisk stad i Åarjelsaepmie.

Staare är en stad i utveckling, detta gäller även för det samiska. Till exempel så har Gaskeuniversiteete/Mittuniversitetet satsat stort på samisk forskning och startat ett samiskt forskarnätverk, Båskoes. Nätverket är en nod för forskare vid Gaskeuniversiteete och representanter för samiska organisationer med intresse för samiskt samhälle, kultur och historia. Forskningen spänner från dåtid till nutid, över ett stort antal av de akademiska ämnen som finns vid lärosätet. Detta gör att Staare också blir en attraktiv plats för samiska studenter att studera vid.

Staaren tjielte genomför i samarbete med Gaskeuniversiteete en förstudie om etablerande av ett lokalt samiskt språkcentrum. Staaren tjielte har i sitt arbete med det samiska civilsamhället uppmärksammat att det saknas en tydlig aktör i frågor som rör det samiska språket i lokalsamhället. Detta behov är något som Samiskt språkcentrum lyfte i sin lägesrapport 2011.

Det finns sedan tidigare ett beslut i Sametinget att Staare ska vara platsen för Sametingets parlamentsbyggnad. Detta kommer att stärka Staare som samisk centralort och kommer att betyda ett antal arbetstillfällen för samisktalande personer och en större efterfrågan på offentlig service på samiska.

Staare är den enda staden i Jiemhten Herjedaelien och har en central placering med god tillgång till både tåg och flyg. Goda tågekommunikationer finns såväl öster- som söderut samt västerut in i Norge. Snabbtåget till Stockholm tar ca 5 timmar. Åre Östersund Flygplats på Frösön har ett 50-tal avgångar till Stockholm per vecka och Værnes internationella flygplats utanför Trondheim ligger ca 20 mil från Staare.

2.3. Förutsättningarna för samisk kultur

I Jiemhten Herjedaelien och Staare finns en tämligen svag kulturell samisk infrastruktur. Det finns ett flertal sameföreningar som arbetar med sammankomster och kulturaktiviteter för sina medlemmar. Stiftelsen Gaaltije fungerar som central mötesplats för samtal, utställningar och kunskapsutbyte. Gaaltije arbetar sedan en tid tillbaka för att etablera ett samiskt museum i Staare för att synliggöra den sydsamiska historien och dess starka närvaro i området.

Staaren Siebrie, Östersunds sameförening, håller också till i Gaaltijes lokaler, och arrangerar regelbundet aktiviteter för medlemmar.

Riksteatern Jämtland Härjedalen arbetar aktivt med att sprida kunskap om samisk scenkonst och har i samarbete med Jiemhten Herjedaelien Dajve skapat ett samiskt scenkonstresidens.

Estrad Norr, den regionala scenkonstinstitutionen har satt upp samisk musikteater för barn, Plupp-en jojkikal. Med jämna mellanrum arrangeras föreställningar med turnerande produktioner vilket alltid lockar en stor publik.

För en utomstående kan det verka som om Jiemhten Herjedaelien inte har någon stark berättar- eller jojktradition, men vi som lever och verkar här möter den. Vi är i en tid av förändring där generationer möts och språket och berättelserna tar en ny form sprunget ur vår gemensamma historia. Det är både en provocerande och läkande process där flera perspektiv och erfarenheter möts och ges plats.

Vi ser att Jiemhten Herjedaelien, med Staare som huvudort, har stort behov av en samisk kulturinstitution. Det behövs för språket, för historierna och för folket. Samernas homeros Anders Fjellner, som nedtecknade eposet Solsonens friarfärd, var från Härjedalen. Det finns många fler historier från detta område som behöver berättas, ord som behöver uttalas och lyssnas till. En samisk teater i Staare skulle inte bara stärka det sydsamiska området utan hela Saepmie.

2.4. Språket

Den samiska befolkningen i Jiemhten Herjedaelien är relativt liten och bor utspridd, och det är relativt få som talar samiska idag. Alla samiska språk finns på Unescos lista över utrotningshotade språk och sydsamiskan är ett av de mest akut hotade. Det pågår idag ett intensivt arbete med revitalisering av det sydsamiska språket och intresset är stort för att återta det språk som ens far- och morföräldrar talade.

Det sydsamiska språket växer sig starkare dag för dag men behöver utmaningar och nya arenor för att fortsatt stärkas och växa. Språket har en historia av att ha varit förpassat till hemmen och har inte använts i större grad ute i samhället. I och med att de samiska förvaltningskommunerna tillkom 2010 förändrades språkets förutsättningar. Språket har börjat synliggöras och användas mer i många fler sammanhang, men den lyser med sin frånvaro på en viktig arena, kulturens. Det är en helt annan sak att skriva och översätta poetiska texter på samiska, än myndighetstexter.

Det finns ett stort behov att skapa kreativa språkliga arenor för det sydsamiska språket. Gaskeuniveristeete startar en utbildning i sydsamiska och där kommer även en samisk språklig arena att skapas. En etablering av en samisk teaterinstitution i Åarjelsaepmie skulle kunna bidra till att stärka och utveckla språket. Modersmålstalarna och poeterna finns men arenor för dem saknas.

2.5. Resurser och kompetenser inom teaterområdet i Åarjelsaepmie

Det finns ett antal samiska kulturutövare i regionen, främst inom musik, dans och slöjd. Brist på kulturinstitutioner och därmed arbetstillfällen inom främst scenkonst, gör dessvärre att många söker sig utanför regionen för att kunna vara verksamma inom sin profession. En regional teater skulle kunna motivera personer med kompetens inom scenkonstområdet att flytta till Staare oavsett om man kommer därifrån ursprungligen eller inte. Detta gäller inte enbart för en framtida samisk teater utan för hela scenkonstområdet i Jiemhten Herjedaelien.

Närmaste samiska teater finns i Mo i Rana, Åarjelhsaemien teatere. Det är en sydsamisk teater som funnits i Mo i Rana sedan 1985. Teatern har tidvis turnerat i Jiemhten Herjedaelien, men geografiskt avstånd och svårigheter att turnera i två länder gör att det inte händer så ofta som man skulle önska.

Vi ser idag en framväxande grupp av yngre kulturskapare som tar plats och berättar sina berättelser. I detta område behövs motberättelser till det rådande majoritetsnarrativet, därför behöver vi starka samiska kulturinstitutioner. Förutsättningarna för en samisk teater i Staare ser vi som goda.

2.6. Insamlande av sydsamiska berättelser

Patricia Fjellgren har varit ansvarig att insamla de sydsamiska berättelser som kan vara aktuella i ett framtida arbete för att skapa föreställningar och samtal. Det har skett genom djupintervjuer med ett antal utvalda nyckelpersoner i olika åldrar från det sydsamiska området. Frågeställningarna är framtagna i samarbete med Giron Sámi Teáhter och målet med dem är att sätta ljuset på de erfarenheter och berättelser som finns i Áarjelsaepmie. Det handlar både om historiska erfarenheter och berättelser fram till dagens verklighet.

Intervjufrågorna

- Vad skapar dig trygghet i dagens situation gällande det samiska?
- Ett andligt rum eller plats, vad är det för dig? Har du något exempel?
- Hur bär du vidare den samiska kulturella kunskapen?
- Berätta om din kontakt med markerna.
- Berätta om motstånd. När har du gjort motstånd? När har din släkt gjort motstånd mot samhället och tiden?
- Berätta om dina förfäder. Hur är din relation till dem?
- Har du eller din släkt några minnen från kyrkotiden?

Bedömningen är god att det insamlade materialet kan användas i en kommande teaterproduktion. I intervjuerna har det framkommit starka berättelser som fångar flera generationers erfarenheter. Det finns en oerhörd nedärvd kunskap om markerna, förfäder och det samiska livet.

I denna förstudie redovisas inte det insamlade materialet. Detta med hänsyn tagen till de intervjuade personerna och deras erfarenheter. Allt material finns för framtida bearbetning.

2.7. Den sydsamiska gemenskapen i regionen

Den sydsamiska regionen består inte enbart av Jiemhten Herjedaelien utan sträcker sig över till Tröndelag på norsk sida. Det finns en tradition att de sydsamiska kulturinstitutionerna samarbetar över gränserna. Gaaltije har haft flera samarbeten med till exempel Aajeje i Röros, Saemien sijte och Gielem nastedh i Snåsa.

Det sker också gränsöverskridande samarbeten mellan folkbiblioteken i området. De samiska kulturfestivalerna Raasten Rastah och Tjaktjen tjåanghkoie arrangerar föreläsningar och kulturworkshops som riktar sig till barn och ungdomar.

3. Lokaler - Giron Sámi Teáhter lokalbehov

Teatern huserar idag på Thulegatan i Kiruna. Där finns en black box på 140 kvadratmeter varav scenen är 80 kvadratmeter med 5 meter i takhöjd, främst för repetition och produktion, men även plats för 70 personer i publiken. Vid större produktioner eller gästspel använder sig teatern av Kulturhuset Auroras scen, totalt 580 kvadratmeter på två våningar. Utöver det finns 3 kontorsrum, ett gemensamt kök samt loger för skådespelarna.

Verkstaden finns på separat plats med arbetsplats för tillverkning och teknik (ljus, ljud, annan teknik) samt förvaringsplats, cirka 150 kvadratmeter med 4,5 meter i takhöjd.

Kostymförråd. Cirka 80 kvadratmeter.

Lägenheter. Teatern hyr två lägenheter: En 4-rummare med kök för gästande personal samt en 2-rummare med kök. Tillsammans kan de båda lägenheterna härbärgera 6 personer samtidigt.

Situationen idag: Giron Sámi Teáhter är en turnerande teater. Det innebär att belastningen på lokalerna skiftar beroende på om teatern är i produktion i Kiruna eller om teatern är på turné. Det bedöms att när teatern är på turné räcker lokalerna till.

3.1. Teaterns framtida lokalbehov

Giron Sámi Teáhter är en turnerande teater. Det innebär att belastningen på lokalerna skiftar beroende på om teatern är i produktion i Kiruna eller om teatern är på turné. Giron Sámi Teáhter bedömer att när teatern är på turné räcker lokalerna till medan lokalbehoven är otillräckliga när teatern är under produktion.

- De har idag 4 kontorsplatser. Behovet är minst 8 kontorsplatser. Ökat behov med cirka 40 kvadratmeter.
- Logerna räcker idag för 3 skådespelare. Behovet är för 6 skådespelare samt separata loger för kvinnor och män. Ökat behov med cirka 40 kvadratmeter.
- Idag har de enbart en social yta (köket cirka 15 kvadratmeter). Behovet är minst en dubbling av den ytan med cirka 40 kvadratmeter.
- Idag har de ingen plats för kostymtillverkning. Behovet är rum för detta. Det kan vara i verkstaden och i så fall behöver ytan öka med cirka 100 kvadratmeter.
- Vid vissa tillfällen finns behovet av en andra black box när de har två produktioner i gång samtidigt. I dagsläget är det inte ett permanent behov.

Sammantaget torde det vara ett behov på cirka 700-800 kvadratmeter + lägenheter.

3.2. Teaterns långsiktiga lokalbehov

Sedan 2017 har Giron Sámi Teáhter arbetat metodiskt för att bli en samisk nationalscen. Arbetet har inneburit en utveckling av teatern. 2017 producerade teatern två föreställningar om året, en riktad mot barn och unga och en riktad mot vuxna. Dessa turnerades därefter i Saepmie och Sverige. Utöver detta genomfördes seminarier och workshops knutna till turnéerna.

Teaterns långsiktiga behov förutom anpassade lokaler är att erhålla en ekonomisk grund som möter både vad som presteras idag och vad som kan göras i framtiden. Det finns en förstudie kring vad en samisk nationalscen ska göra och vad den kostar att bedriva. Där uppskattas det ekonomiska behovet till 25 miljoner kronor årligen i anslag. Oavsett var teatern är stationerad i framtiden behöver denna fråga adresseras med den kommande stationeringsorten.

Om Giron Sámi Teáhter får igenom sina planer att bli en samisk nationalscen ökar lokalbehoven kraftigt. Ekonomin kommer i så fall att öka med cirka 300%. De

behöver då minst en permanent black box ytterligare, lägenheter, ytor för ökad personal, ytor för utbildningar med mera.

4. Potentiella lokaler i Östersund

Naturligtvis finns i Östersund inga teaterlokaler i dagsläget, som står till förfogande, som skulle kunna möta Giron Sámi Teáhter lokalbehov.

Östersunds kommun har sedan 2012 utrett kulturens behov av lokaler och dessa utredningar har visat att behoven av kulturlokaler är många.

4.1. Storsjöteatern

Inom teaterområdet genomfördes 2018 en omfattande renovering och utbyggnad av Storsjöteatern vid stortorget i centrala Östersund. Teatern är idag en väl fungerande teaterbyggnad med modern scen teknik som möter alla behov inom scenkonsten gällande teater, nycirkus, dans och elförstärkt musik. Däremot är lokalen inte lämpad för akustisk musik.

Huset innehåller förutom den stora scenlokalen en konferenslokal och en black box.

Storsjöteatern ägs av Östersunds kommun men driftas av en extern upphandlad driftare. Storsjöteatern innehåller inga produktionslokaler, men kan användas till föreställningar av alla scenkonster och är väl använd året runt.

4.2. Exercishallen

Exercishallen ägs av Östersunds kommun och är en äldre exercisbyggnad placerad på stadsdel norr, där ett av stadens tidigare regementen var lokaliserad.

Bruksytan i hallen är 958 kvadratmeter. Måtten i lokalen är 17 meter bred och 28 meter lång och cirka 8 meter i takhöjd. Hallen är i nuläget helt tom. Exteriört är hallen kulturminnesmärkt och kan därför inte byggas ut, men interiört kan ombyggnationer genomföras.

Under 2021-2023 genomfördes utredningar av lokalen, både en omfattande fastighetsutredning och en över vilka olika verksamheter som skulle kunna nyttja huset. Hallen är i stora behov av grundläggande renovering och hallen måste anpassas utifrån verksamhetens behov. De ekonomiska kalkylerna från 2023 visar på en kostnad kring 40 miljoner kronor för att få hallen i ett användbart skick. Utredningarna går att ta del av i sin helhet.

4.3. Teaterverkstan

Ägs av Östersunds kommun och är en black box med publikplats för cirka 70 personer. Teaterverkstans lokaler drivs av en ideell förening som bedriver amatörteaterverksamhet där för både barn, unga och vuxna.

Lokalen kan vid vissa tillfällen användas för teaterproduktion för externa producenter och den kan i något större grad användas för föreställningar av externa producenter.

4.4. Scenkonstverkstan och Folkets hus/Estrad Norr

Estrad Norr är länets regionala scenkonstinstitution och en del av Region Jämtland Härjedalen. Verksamheten ingår i förvaltningsområde Regional utveckling, område Kultur och bildning. Scenkonstverkstan är Estrad Norrs primära produktionslokaler som hyrs av extern fastighetsägare. Här bedrivs ett ständigt pågående produktions-, repetitions- och till vissa delar även administrativt arbete.

Estrad Norr har även lokaler i Folkets hus som består av två black box, vissa repetitionsrum, kostymförråd samt lokaler för administration.

Fastighetsavdelningen inom Region Jämtland Härjedalen har fått ett politiskt uppdrag att titta på möjliga lokaler för hela den regionala kulturverksamheten inklusive Estrad Norr. Estrad Norr kommer att lämna de två black box på Folkets Hus vilka har hyrts genom ett hyreskontrakt som Folkets Hus haft med Östersunds kommun. Detta kontrakt är nu uppsagt av kommunen och upphör den sista januari 2025. Här skulle kunna finnas en möjlighet för Giron Sámi Teáhter att hyra dessa lokaler då Estrad Norr inte tar över hyreskontraktet. Att Giron Sámi Teáhter skulle samlokaliseras med Estrad Norr tycks inte vara aktuellt efter signal från teatern själv.

5. Ekonomi

Denna förstudie har inte haft i uppdrag att i detalj undersöka vad en framtida eventuell etablering av teatern i Östersunds kommun skulle innebära ekonomiskt för kommunen och Region Jämtland Härjedalen.

5.1. Giron Sámi Teáhter nuvarande ekonomi

Teaterns finansieras idag från Kulturdepartementet via Sametinget, Region Norrbotten, Region Västerbotten, Kiruna och Storums kommuner. Därutöver ansöks om extern finansiering för projekt.

Ekonomi har växt genom externfinansiering och därmed har antalet anställda ökat både på konstnärlig och administrativ sida, produktionstakten har också ökat och det innebär framför allt två saker: Att teaterns nuvarande lokaler inte längre är tillräckliga och att den treåriga förstärkningen av ekonomin (se nedan) kan bibehålla den konstnärliga kompetensen de närmaste åren.

Under 2024 får teatern ett förstärkt verksamhetsbidrag på 2 miljoner kronor från regeringen. Det är planerat att förstärkningen ges under en treårsperiod fram till och med 2026. Förstärkningen tillåter teatern att fortsätta arbeta mot målet att bli en fullt finansierad och erkänd samisk nationalscen. Oavsett kvarstår behovet av lokaler anpassade till verksamheten samt rätt förutsättningar för att driva teatern.

Därför har Giron Sámi Teáhter styrelse gett i uppdrag till teaterchefen Åsa Simma och senior rådgivare Tomas Bokstad att genomföra en konsekvensanalys kring teaterns placeringssort som genomförs från maj till oktober 2024. Arbetet innebär förutom skrivbordstudier flera möten med representanter från de tre kommuner som är aktuella – Kiruna, Jokkmokk och Östersund.

5.2. Giron Sámi Teáhter framtida ekonomiska behov

Om Giron Sámi Teáhter blir en fullt finansierad och erkänd samisk nationalscen krävs rätt ekonomiska förutsättningar för att driva teatern. Ekonomiska förutsättningar som, i likhet med andra kulturinstitutioner, måste vara en kombination av statligt, regionalt och kommunalt stöd.

I de ekonomiska förutsättningar att driva en nationalscen så krävs det också lokaler som är anpassade till verksamheten.

Giron Sámi Teáhter tror att det kommer, förutom de ovan angivna lokalbehoven, att krävas ungefär 300% mer finansiering än dagens ekonomi för teatern. En förstudie kring vad en samisk nationalscen ska göra och vad den kostar att bedriva har genomförts och där uppskattas det ekonomiska behovet till 25 miljoner kronor årligen.